

Domstolsstyrelsen

Justitsministeriet
Att.: Lise Bitsch
lbi@m.dk

Direktøren
St. Kongensgade 1-3
1264 København K.
Tlf. 70 10 33 22
Fax 70 10 44 55
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR nr. 21-65-95-09
EAN-nr. 5798000161184

NIJ11698/Sagsbeh. NIJ

J.nr. 4101-2008-29.8

dir. tlf.: 33929583
mail: nij@domstolsstyrelsen.dk

20. april 2009

Undersøgelse af tiltaltes udeblivelse fra hovedforhandling i domsmandssager

Domstolsstyrelsen skal hermed vende tilbage med resultatet af den undersøgelse, som styrelsen iværksatte i efteråret 2008 med henblik på at afdække omfanget af tilfælde, hvor tiltaltes udeblivelse fra hovedforhandlingen i domsmandssager medfører, at hovedforhandlingen helt eller delvist må aflyses.

I vedlagte notat om undersøgelsen har styrelsen redegjort nærmere for resultatet af undersøgelsen.

Undersøgelsen omfatter som anført alene straffesager, der behandles under medvirken af domsmænd. Andre straffesagstyper og andre sagsområder er ikke omfattet af undersøgelsen. Aflysninger på grund af andre personers, herunder vidners, udeblivelse fra hovedforhandlingen i domsmandssager er ligeledes ikke omfattet af undersøgelsen.

Som anført i notatet er der betydelig forskel på omfanget af aflysninger i de enkelte retter. Domstolsstyrelsen skønner dog på baggrund af undersøgelsen, at hovedforhandlingen bliver aflyst på grund af tiltaltes udeblivelse i ca. 5 % af domsmandssagerne på landsplan, svarende til i alt ca. 650 sager.

Selvom der således kun er tale om, at en mindre andel af sagerne bliver aflyst, er hver aflysning af en hovedforhandling til stor gene for retten og for sagens øvrige aktører, herunder de personer, der er indkaldt som domsmænd i sagerne. Der bruges således mange ressourcer på at omberamme hovedforhandlingen og på at indkalde tiltalte, vidner m.fl. til en ny hovedforhandling. Aflysningen fører endvidere til, at sagsbehandlingstiderne i de pågældende sager bliver længere, hvilket navnlig er til gene for forurettede.

Med venlig hilsen

Adam Wolf

Økonomi- og Analysecenter
St. Kongensgade 1-3, 3.
1264 København K.
Tlf. 70 10 33 22
Fax 70 10 44 55
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR nr. 21-65-95-09

Sagsbeh.: YAM
J.nr. 5299-2008-4

26. marts 2009

NOTAT
om
undersøgelse af domsmandssager, hvor tiltalte er udeblevet

1) Baggrund

Justitsministeriet har anmodet Domstolsstyrelsen om at undersøge omfanget af hovedforhandlinger i domsmandssager, der udsættes på grund af tiltaltes udeblivelse. I domstolenes nuværende sagsbehandlingssystemer er det ikke muligt at trække statistik om antallet af tiltaltes udeblivelser i straffesager, hvor der medvirker domsmænd.

I stedet har styrelsen gennemført en undersøgelse ved 8 byretter (Retten i Aalborg, Retten i Esbjerg, Retten i Nykøbing Falster, Retten i Helsingør, Retten i Viborg, Retten i Kolding, Retten i Glostrup og Retten i Odense) samt ved Vestre Landsret. Samtlige 8 retter er blevet anmodet om at notere i et skema (bilag 1), hver gang en hovedforhandling i en domsmandssag må udsættes, fordi tiltalte er udeblevet fra hovedforhandlingen. Undersøgelsen har forløbet i en tre-måneders periode fra den 1. november 2008 til den 31. januar 2009 for at sikre et tilstrækkeligt datagrundlag til at få en indikation af antallet af udeblivelser. Retterne har herefter indsendt oplysningerne til styrelsen inden medio februar 2009.

Som det fremgår af bilag 1, skal der i skemaet om tiltaltes udeblivelser oplyses:

- 1) sagsnummer
- 2) antallet af vidner
- 3) blev hovedforhandlingen helt eller delvist aflyst
- 4) tiltaltes postnummer

Sidstnævnte skal oplyses for at få et billede af, om den tiltaltes udeblivelse kan have sammenhæng med afstanden fra tiltaltes bopæl til retten.

2) Retternes indberetninger

Der er en væsentlig forskel i omfanget af udeblivelser ved de enkelte retter. Nogle steder har der været mellem 2 og 5 udeblivelser, mens andre steder op til 18.

Ved **Retten i Odense** blev der noteret i alt 18 hovedforhandlinger, hvor tiltalte udeblev. Ud af de 18 hovedforhandlinger blev i alt 7 delvist aflyst, mens de resterende 11 blev helt aflyst. Til samtlige af disse hovedforhandlinger var i alt 48 *vidner* indkaldt.

Retten i Nykøbing Falster har haft i alt 5 udeblivelser, hvoraf de 2 medførte delvist aflyste hovedforhandlinger og de resterende 3 helt aflyste hovedforhandlinger. Til hovedforhandlingerne var 19 *vidner* blevet indkaldt.

Retten i Viborg har registreret 2 tilfælde med i alt 5 *vidner*, hvor begge hovedforhandlinger blev helt aflyst.

Retten i Esbjerg har haft 2 udeblivelser, som i begge tilfælde medførte helt aflyste hovedforhandlinger. I alt 7 *vidner* var indkaldt.

Retten i Helsingør har alene indberettet én helt aflyst hovedhandling med 4 *vidner*.

Retten i Glostrup har indberettet 15 helt aflyste hovedforhandlinger samt en delvis aflyst. I alt 65 *vidner* var indkaldt.

Ved **Retten i Aalborg** har der i alt været tale om 3 helt aflyste hovedforhandlinger og 2 delvis aflyste, hvor i alt 15 *vidner* var indkaldt. I indberetningerne er der yderligere gjort opmærksom på, at 2 af de helt aflyste hovedforhandlinger tidligere har været aflyst yderligere 4 gange. I begge disse sager var den tiltaltes postnummer er fra Aalborg-området.

Ved **Retten i Kolding** blev 11 hovedforhandlinger helt aflyst i perioden på grund af tiltaltes udeblivelse ved Retten i Kolding. Samlet set var 18 *vidner* indkaldt.

Vestre Landsret har indberettet 5 helt aflyste hovedforhandlinger og 1 delvis aflyst, hvor i alt 12 *vidner* var indkaldt.

Sammenlagt ved de 8 retter har der således i perioden 1. november 2008 – 31. januar 2009 i alt været 66 hovedforhandlinger, hvor tiltalte er udeblevet. I 51 af disse tilfælde medførte udeblivelsen, at hovedforhandlingen blev helt aflyst. Der var i alt 321 *vidner* indkaldt til samtlige hovedforhandlinger.

En analyse viser, at størstedelen af de tiltaltes postnumre er fra nærliggende områder til retten. Ved et nærliggende område forstås, at postnummeret ikke skiller sig markant ud fra rettens postnummer. Eksempelvis som i registreringerne fra Retten i Odense, som har postnummeret 5000, hvor de tiltalte enten har samme postnummer eller 5200, der også er i Odense området. Postnummeret 6000, som hører til Sønderborg skiller sig eksempelvis væsentligt ud fra de andre.

For 3 af de i alt 66 udeblevne tiltalte er postnummeret noteret som ukendt, ligesom 7 af de tiltalte ud fra postnummeret har haft relativ stor afstand til den pågældende ret. Eksempelvis er postnummeret på Kolding noteret ved en tiltalt til en hovedforhandling i Retten i Glostrup.

3) Antallet af udeblivelser årligt

For at få et indtryk af, hvad antallet af udeblivelser svarer til på årsbasis ved byretterne, kan de 60 udeblivelser i domsmandssager ved byretten sættes i forhold til det samlede antal domsmandssager ved de 8 byretter. Dette tal kan opregnes til et skøn for et helt år, hvorefter dette skøn kan opregnes til et samlet estimat for de 24 byretter.

I 2008 havde de 8 byretter samlet set afsluttet 5.119 domsmandssager. Med de 60 tilfælde af udeblivelser i en 3-måneders periode, svarer det årligt til 240 udeblivelser. På grundlag af undersøgelsens resultater, vurderes det, at tiltalte udebliver fra hovedforhandlingen i 5 % af domsmandssagerne.

Med udgangspunkt i antallet af domsmandssager, der blev afsluttet ved samtlige byretter i 2008 (13.137) vurderes det, at der på landsplan er ca. 650 sager, hvor tiltalte udebliver fra hovedforhandlingen.

Der synes at være en vis variation i mellem andelen af udeblivelser ved de enkelte byretter.

Retten i Aalborg havde i helåret 2008 i alt afsluttet 607 domsmandssager, dvs. ud fra undersøgelsen vurderes 3 % af hovedforhandlingerne i de domsforhandlede at blive påvirket af hele eller delvise aflysninger pga. udeblivelse, mens **Retten i Odenses** udeblivelsessager udgør 8 % af samtlige afsluttede domsmandssager (894).

Retten i Nykøbing Falster afsluttede i år 2008 i alt 476 domsmandssager. Det skønnes, at andelen af hovedforhandlingerne, hvor tiltalte udebliver, årligt udgør 3,5 %.

Med udgangspunkt i indberetningen fra **Retten i Glostrup** vil udeblivelser fra tiltaltes side fra hovedforhandlingen på årsbasis finde sted i ca. 6 % af samtlige domsmandssager. De tilsvarende procenter ved **Retten i Helsingør**, **Retten i Esbjerg**, **Retten i Viborg** og **Retten i Kolding** vil være henholdsvis 1 %, 1 %, 2 % og 8 %.

Som ovenstående viser, er der stor forskel på andelen af hovedforhandlinger, der aflyses som følge af tiltaltes udeblivelse.

